

④ ด้านการแพทย์ไทย

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยของชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแด) เป็นต้น

- ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน : **การนวดแผนไทย**
- องค์ความรู้ : ภูมิปัญญาการนวดพื้นบ้านไทยนั้นสืบทอดกันมาช้านาน เริ่มขึ้นจากภายในครอบครัว มีการใช้มือ ศอก เข่า และเท้า นวดให้กันหรือนวดตนเอง ต่อมาจึงมีการคิดอุปกรณ์ในการนวดเพื่อช่วยให้ใช้น้ำหนักได้มากขึ้น เช่น กะลา เบี้ย ไม้กดหลัง นมสาวหรือนมไม้ รวมถึงการใช้ลูกประคบและอบสมุนไพร เพื่ออาศัยความร้อนจากไอน้ำร้อนหรือสมุนไพรช่วยในการบำบัดอาการ จากการนวดและได้พัฒนาจนเกิด ความชำนาญจนกระทั่งกลายเป็นอาชีพ การคลายปวดกล้ามเนื้อ แก้ปัญหาเส้นยึดต่าง ๆ เนื่องจากการนวดแผนไทย จะมีท่ากดจุดที่กระจายตามตำแหน่งสำคัญทั่วร่างกาย ซึ่งจุดนี้สำคัญมากและต้องกระทำโดยผู้ที่ได้รับการอบรมคุณวุฒิด้านนี้โดยเฉพาะ นอกจากการคลายความปวดเมื่อยแล้ว การนวดแผนไทยยังสามารถรักษาโรคได้ เมื่อทำงานร่วมกับน้ำมันนวดสมุนไพร หรือลูกประคบสมุนไพร ซึ่งโปรแกรมเหล่านี้มีอยู่ในหมวดของการแพทย์ทางเลือก

⑤ ด้านโภชนาการ

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

- ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน : **การทำปลาร้าบอง**
- องค์ความรู้ : การทำปลาร้าบอง เป็นศิลปะการปรุงรสที่เน้นสมุนไพรสด เพื่อชูรสและดับคาวของปลาร้า สูตรนี้จะเป็นแบบสุกที่เก็บไว้ทานได้นานและสะอาด เป็นอาหารพื้นบ้านของคนไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณและเป็นที่ยอมรับในการบริโภคของคนไทย และต่างประเทศ ปลาร้าบอง หรือแจ่วบอง เป็นอาหารพื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคอีสาน ซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาการถนอมอาหารและการปรับตัวตามสภาพภูมิศาสตร์ได้เป็นอย่างดีในอดีต ภาคอีสานเป็นพื้นที่ที่มีความแห้งแล้งในบางฤดูกาล ชาวบ้านจึงต้องหากทางเก็บรักษาทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดไว้กินนาน “ปลาร้า” จนกลายเป็นหัวใจหลักของสำหรับกับข้าวอีสาน การทำปลาร้าบองเกิดจากการนำปลาร้าที่เป็นตัว ๆ มาสับให้ละเอียดแล้วผสมกับสมุนไพรพื้นบ้านนานาชนิดเพื่อเปลี่ยนจาม “วัตถุดิบประกอบอาหาร” ให้กลายเป็น “อาหารจานหลัก” ที่พร้อมรับประทานทันที

ฐานข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในตำบลโคกเรณูรัมย์ อำเภอบ้านใหม่จอมรังค์ จังหวัดชัยภูมิ

หมู่ที่ 3 ตำบลโคกเรณูรัมย์ อำเภอบ้านใหม่จอมรังค์ จังหวัดชัยภูมิ 36160

0-4405-6334

อบต. โคกเรณูรัมย์

www.khokroengrom.go.th

① ด้านเกษตรกรรม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

- ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน : **การทำเกษตรแบบผสมผสาน**
- องค์ความรู้ : การถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญา ด้านการทำเกษตรแบบผสมผสานให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน และแนะนำวิธีการทำผลผลิตให้เพิ่มขึ้นให้กับคนในชุมชน โดยจะแบ่งแปลงในสวน เพื่อทำเกษตรหมุนเวียน เพื่อสร้างความคุ้มค่าภายในสวน และให้สวนมีรายได้ที่เพิ่มพูนขึ้น อาศัยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ว่า มีการแบ่งพื้นที่ปลูกพืชหลายชนิด ก่อให้เกิดรายได้ต่อครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง ภูมิปัญญานี้สามารถมีความรู้ติดตัวสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สามารถเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายให้แก่ครอบครัว และเพื่อให้ประชาชนที่สนใจสามารถมาเรียนรู้วิธีการปลูกสวนผลไม้ และจำหน่ายให้กับคนในท้องถิ่นได้

② ด้านหัตถกรรม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือ และอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน,งานแกะหนังตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัตถ์ เป็นต้น

- ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน : **การทำตบหล้าคา**
- องค์ความรู้ : มีความรู้ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญด้านหัตถกรรม คือ การทำสิ่งประดิษฐ์จากหล้าคา เพื่อสร้างสิ่งประดิษฐ์ทรัพยากรธรรมชาติภายในท้องถิ่นและการนำทรัพยากรธรรมชาติภายในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น และจากการที่ได้ศึกษาคุณสมบัติของไม้ไฟแต่ละประเภท มีผลทำให้รู้ข้อมูลของไม้ไฟ ไม้ไฟเป็นไม้ยืนต้นและมีคุณสมบัติเป็นไม้ที่เหนียวและมีความแข็งแรง และได้นำไม้ไฟรอกมีลักษณะกลม เล็ก เรียว และยาว ลำต้นมักจะ “ตัน” หรือมีรูขนาดเล็กมากตรงกลาง ซึ่งต่างจากไฟชนิดอื่นที่มักจะกลวง ทำให้มีขนาดแข็งแรงและเหนียวเป็นพิเศษ ขนาดเส้นศูนย์กลางโดยทั่วไปประมาณ ๒ - ๕ ซม. ซึ่งสามารถนำไปประดิษฐ์เป็นไม้ไฟสำหรับ ถักทอโพหล้า จึงได้คิดนำทรัพยากรธรรมชาติภายในท้องถิ่นมาใช้ ให้เกิดประโยชน์และทำให้มีคุณค่ามากขึ้น โดยจากการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ใบหล้าคานิยมนำมาไฟเป็น “ตบหล้าคา” สำหรับมุงหลังคาบ้านพักกระท่อม หรือร้านอาหาร ข้อดีคือระบายความร้อนได้ดีเยี่ยมทำให้ภายในอาคารเย็นสบาย

③ ด้านอุตสาหกรรม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

- ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน : **การทำเครื่องเรือนจากไม้พาเลท**
- องค์ความรู้ : ถ่ายทอดความรู้ขั้นตอนการทำเครื่องเรือนจากไม้พาเลท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของ เป็นต้น และยังสามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่เด็ก เยาวชน คนในชุมชน และบุคคลที่สนใจในการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรม ที่เกี่ยวกับการทำเครื่องเรือนจากไม้พาเลท และงานช่างไม้

